

Skriftlig fremsættelse (20. november 1997)

Kulturministeren (Ebbe Lundgaard):

Jeg tillader mig hermed for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af ophavsretsloven. (Databaser, digital eksemplarfremsættelse til undervisningsbrug m.v., gengivelse af kunstværker m.v.).

(Lovforslag nr. L 94).

Hovedformålet med dette lovforslag er at gennemføre EF-direktivet om retlig beskyttelse af databaser. Direktivet skal være gennemført i dansk ret senest den 1. januar 1998.

Direktivet foreskriver to forskellige former for beskyttelse af databaser. For det første en egentlig ophavsretlig beskyttelse af selve strukturen af en database og udvælgelsen af basens indhold, hvorimod selve indholdet ikke omfattes af denne beskyttelse. Den danske ophavsretslovgivning er med enkelte undtagelser i overensstemmelse med direktivet på dette punkt.

For det andet introduceres i direktivet den såkaldte sui generis-ret, hvorefter databaser, der repræsenterer en væsentlig investering i økonomisk eller arbejdsmæssig henseende, skal nyde beskyttelse mod eksemplarfremsættelse og/eller tilgængeliggørelse for almenheden af hele basens indhold eller en væsentlig del deraf. Sui generis-retten er en særlig kortvarig form for beskyttelse af frembringelser, der ikke opfylder kravene for at opnå ophavsretlig beskyttelse, men som repræsenterer en væsentlig investering.

Sui generis-retten svarer på mange punkter til den såkaldte katalogregel i den gældende lovs § 71, og jeg foreslår derfor at direktivets bestemmelser om sui generis-beskyttelse gennemføres ved ændring af denne bestemmelse.

Gennemførelsen af databasedirektivet er baseret på forhandlinger med de andre nordiske lande.

Udover de lovændringer, der er nødvendig-

gjort af databasedirektivet, stilles der forslag om ændring af aftalelicensordningerne i ophavsretslovens § 13 om eksemplarfremsættelse inden for undervisningsvirksomhed og § 14 om eksemplarfremsættelse inden for erhvervsvirksomhed m.v.

I de senere år har der blandt andet inden for undervisningssektoren vist sig at være et øget behov for at kunne gøre brug af den nye digitale teknologi til fremsættelse af teknologibaseret undervisningsmateriale, fx ved indscanning af tekster, downloading af værker fra internettet og kopiering af digitale værker udgivet på cd-rom m.v. Efter de gældende regler kan der kun indgås kollektive aftaler med aftalelicensvirkning om fotokopiering, mens en organiseret udnyttelse af materiale i digital form forudsætter indgåelse af aftaler med de enkelte rettighedshavere.

Aftalelicensordningerne for fotokopiering har efter min opfattelse fungeret tilfredsstillende for såvel rettighedshavere som brugere, men vi risikerer, at den digitale kopiering på undervisningsområdet løber ud af kontrol, hvis der ikke foretages en justering af reglerne.

På denne baggrund foreslås de to aftalelicensbestemmelser justeret, således at der åbnes mulighed for, at der inden for undervisningsområdet og inden for erhvervsvirksomhedsområdet kan indgås kollektive aftaler med aftalelicensvirkning om eksemplarfremsættelse i enhver form. Forslaget indebærer, at undervisningsinstitutioner, organisationer, erhvervsvirksomheder m.v. ved at indgå aftale med en organisation, som omfatter en væsentlig del af danske ophavsmænd til en bestemt art af værker, efter loven får ret til at udnytte andre værker af samme art, selv om ophavsmændene til disse værker ikke repræsenteres af organisationen.

Den omfattende høring, der har været foretaget omkring lovforslaget, har vist, at der i producentkredse hersker en betydelig modvilje